

**ACTIVITEITENPLAN
SOORTENBESCHERMING
HEMMENSESTRAAT 7
RANDWIJK**

ACTIVITEITENPLAN SOORTENBESCHERMING HEMMENSESTRAAT 7 RANDWIJK

Kenmerk: 20251660/rap01
Versie: versie 1
Status: definitief
Datum: 19-02-2026

Auteur:
Projectleider:
Kwaliteitscontrole:
Opdrachtgever: Provincie Gelderland
Markt 11
6811 CG Arnhem

ATKB ASSEN
STATIONSSTRAAT 29C
9401 KW ASSEN

ATKB MIDDELHARNIS
PRINS BERNHARDLAAN 147
3241 TA MIDDELHARNIS

ATKB WAARDENBURG
KOEWESTRAAT 7
4181 CD WAARDENBURG

ATKB ZOETERMEER
LOUIS BRAILLELAAN 100
2719 EK ZOETERMEER

ATKB WAGENINGEN
AGRO BUSINESS PARK 9
6708 PV WAGENINGEN

KVK 27 1771 40
BTW NL 8076 36 757B01
IBAN NL53 RABO 0160177529

INHOUD

1.	Inleiding.....	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Deskundigheid	1
1.3	Doel activiteitenplan	1
1.4	Lees- en documentwijzer	2
2.	Plangebied en initiatief	3
2.1	Ligging en beschrijving plangebied	3
2.2	Voorgenomen ontwikkeling	4
3.	Onderzoeksresultaten.....	5
3.1	Resultaten	5
3.2	Effectenbeoordeling	6
4.	Samenvatting overtreding verbodsbepalingen.....	8
4.1	Verbodsbepalingen	8
4.2	Looptijd omgevingsvergunning	8
5.	Beschrijving Maatregelen.....	9
5.1	Afbakeningen	9
5.2	Mitigatie	9
5.3	Compensatie	13
5.4	Ecologische begeleiding	18
5.5	Conclusie	19
6.	Analyse gunstige staat van instandhouding	20
6.1	Omvang populatie en verspreiding	20
6.2	Trend/toekomstperspectief	21
6.3	Conclusie gunstige staat van instandhouding	21
6.4	Cumulatieve effecten	21
7.	Wettelijke belangen	23
7.1	Wettelijk belang	23
7.2	Onderbouwing wettelijk belang	23
8.	Alternatievenafweging	24
8.1	Nul-alternatief	24
8.2	Locatie, werkzaamheden en inrichting	24
8.3	Werkwijze en planning	24
8.4	Conclusie alternatieven	25
9.	Literatuur.....	26

BIJLAGEN

Bijlage 1: Quicksan Omgevingswet Hemmensestraat 7 Randwijk, R. Mengers, kenmerk 20250243_rap01, versie 1, d.d. 3 maart 2025;

Bijlage 2: Nader onderzoek beschermde soorten, [REDACTED] kenmerk 20250381_rap01, versie definitief, d.d. 04 december 2025.

I. INLEIDING

I.1 AANLEIDING

De Provincie Gelderland heeft het voornemen om twee opstallen en een schuur te slopen aan de Hemmensestraat 7 in Randwijk.

Voor het planvoornemen is door ATKB een quickscan Omgevingswet (Ow) uitgevoerd om de aanwezigheid van beschermde soorten in beeld te brengen (Mengers, 2025). Uit de quickscan is gebleken dat het plangebied geschikt is als broedlocatie voor, broedvogels met niet-jaarrond beschermde nesten, steenuil en huismus en als verblijfslocatie voor verschillende soorten vleermuizen.

ATKB heeft in 2025 nader onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van steenuil, huismus en vleermuizen om te bepalen of de voorgenomen plannen (mogelijk) leiden tot een overtreding van de huidige natuurwetgeving (Muller, 2025). Het nader onderzoek heeft plaatsgevonden volgens de geldende protocollen/kennisdocumenten voor deze soorten/soortgroep, respectievelijke het Kennisdocument Steenuil (BIJ12, Kennisdocument Steenuil, versie 1.0, 2017), Kennisdocument Huismus (BIJ12, Kennisdocument Huismus, versie 2.1, 2023) en vleermuisprotocol (Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, 2025). Dit zijn door het bevoegd gezag erkende protocollen voor respectievelijke steenuil, huismus en vleermuizen.

Uit het nader onderzoek is gebleken dat er essentiële beschermde functies van gewone dwergvleermuis aanwezig zijn in het plangebied. Het betreft een paarverblijf dat mogelijk ook als zomerverblijf of (warm) winterverblijf kan worden gebruikt. Omdat de aangetroffen essentiële functies als gevolg van de geplande werkzaamheden niet kunnen worden ontzien, dient er een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit te worden aangevraagd. Voorliggend activiteitenplan is bedoeld als onderbouwing voor de aanvraag van een omgevingsvergunning Ow.

I.2 DESKUNDIGHEID

Adviesbureau ATKB B.V. heeft de quickscan Ow en het nader onderzoek uitgevoerd. Ook is ATKB bij dit project betrokken voor de ecologische begeleiding. ATKB B.V. is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus. De bij dit project betrokken ecologen hebben een opleiding in de ecologiebranche gedaan en/of hebben ruime ervaring met ecologisch onderzoek. Elk van de betrokken ecologen voldoet, voor het onderdeel waaraan zij meegewerkt hebben, aan de kwalificaties die door de RVO gesteld worden aan een 'deskundig ecooloog'.

I.3 DOEL ACTIVITEITENPLAN

Dit rapport dient als onderbouwing van de omgevingsvergunningsaanvraag voor gewone dwergvleermuis. In dit document wordt alle informatie waar nodig samengevat (veel gegevens zijn immers al beschreven in de rapportages van de quickscan en het nader soortgericht onderzoek, zie Bijlage 1 en Bijlage 2). Ook wordt beschreven hoe de werkzaamheden worden uitgevoerd, welke mitigerende maatregelen worden genomen en welk wettelijk belang van toepassing is en worden alternatieven afgewogen. Op basis van deze informatie kan het bevoegd gezag een besluit nemen.

I.4 LEES- EN DOCUMENTWIJZER

In Hoofdstuk 2 wordt het plangebied beknopt beschreven en in Hoofdstuk 3 worden de resultaten van het ecologisch onderzoek samengevat en de effecten beschreven. Hoofdstuk 4 beschrijft vervolgens voor welke te overtreden verbodsbepalingen een vergunning wordt aangevraagd. In Hoofdstuk 5 worden de te nemen maatregelen beschreven en Hoofdstuk 6 beschrijft vervolgens de gunstige staat van instandhouding en de cumulatieve effecten. Ten slotte beschrijft Hoofdstuk 7 de wettelijke belangen en worden in Hoofdstuk 8 de alternatieven afgewogen.

De volgende documenten zijn relevant bij dit project:

- Quicksan Omgevingswet Hemmensestraat 7 Randwijk (kenmerk 20250243_rap01, versie 1, d.d. 3 maart 2025);
- Nader onderzoek beschermde soorten Hemmensestraat 7 Randwijk (kenmerk 20250381_rap01, versie definitief, 4 december 2025).

Deze zijn als bijlagen toegevoegd aan dit activiteitenplan.

2. PLANGEBIED EN INITIATIEF

2.1 LIGGING EN BESCHRIJVING PLANGEBIED

Het plangebied betreft ongeveer 3000 m² gelegen in Randwijk, gemeente Overbetuwe, provincie Gelderland, zie Figuur 1.

Figuur 1 Weergave van het plangebied met daarop de twee te slopen opstallen en schuur.

Het plangebied betreft een vrijwel volledig verhard terrein met de betreffende opstallen en schuur en daar omheen verharding met klinkers. Tussen de twee opstallen is een strook regelmatig gemaaid gras aanwezig, op een verstoorde ondergrond. Een uitgebreidere beschrijving en meerdere foto's zijn te vinden in de rapportages van de quickscan (Mengers, 2025) en het nader onderzoek (Muller, 2025).

2.2 VOORGENOMEN ONTWIKKELING

2.2.1 WERKZAAMHEDEN EN NIEUWE SITUATIE

De plannen betreffen het slopen van de schuur, de twee opstallen en het tussendeel dat deze opstallen verbindt. Er zal geen groen worden verwijderd anders dan de aanwezige grasachtige vegetatie rondom de stallen en de enkele struiken die tegen de schuur aangroeien. Na de sloop zullen de ontstane gaten worden opgevuld met grond.

Een exacte invulling voor de toekomstige situatie is nog niet bekend. Wel is duidelijk dat er geen nieuwe stallen of andere bebouwing voor in de plaats gaat komen.

3. ONDERZOEKSRESULTATEN

3.1 RESULTATEN

Uit de quickscan (zie Bijlage 1 voor het volledige rapport) is gebleken dat het plangebied geschikt is voor broedvogels met niet-jaarrond beschermde nesten, steenuil, huismus en vleermuizen. Zodoende is voor steenuil, huismus en vleermuizen in 2025 nader onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van vaste verblijf-, nest- en voortplantingsplaatsen. Voor broedvogels met niet-jaarrond beschermde nesten wordt het plangebied geschikt geacht, maar wordt middels het treffen van maatregelen voorkomen dat verbodsbepalingen worden overtreden. Voor andere beschermde soorten is het plangebied ongeschikt geacht of is vastgesteld dat de soort er niet voorkomt. Voor een gedetailleerde beschrijving van het uitgevoerde onderzoek en de onderzoeksresultaten per ronde verwijzen wij naar de rapportage van het nader onderzoek (Muller, 2025). Hieronder volgt een samenvatting van de resultaten.

3.1.1 STEENUIL

Binnen het plangebied zijn geen beschermde functies van steenuil aanwezig.

In de directe omgeving van het plangebied zijn de volgende beschermde functies aangetroffen:

- nestlocatie: in de voortuin van de woning is een steenuilkast aanwezig, die ook in gebruik is. Deze nestlocatie ligt op ongeveer 30 meter van het meest nabije te slopen deel, met de woning als buffer daartussen;
- leefgebied: bij het onderzoek zijn steenuilen regelmatig waargenomen op het gehele erf. Er zijn waarnemingen gedaan op het perceel tussen de woning en de weg, op het perceel aan de oostkant van de meest oostelijke niet te slopen stal en in de bomenrij langs de oprit. Er is slechts één keer een steenuil waargenomen op één van de te slopen opstallen. De twee opstallen en schuur zijn geen belangrijk onderdeel van het leefgebied van deze soort.

Voor de in de omgeving voorkomende functies worden schadelijke gevolgen door middel van maatregelen voorkomen. Deze worden beschreven in het nader onderzoek (Muller, 2025) en in hoofdstuk 5 van voorliggend rapport. Om deze reden wordt voor deze functies geen omgevingsvergunning aangevraagd.

3.1.2 HUISMUS

Binnen het plangebied zijn geen beschermde functies van huismus aanwezig.

In de directe omgeving van het plangebied zijn de volgende beschermde functies aangetroffen:

- nestlocaties: er zijn meerdere nesten gevonden op het erf. Al deze nesten zijn aanwezig in de meest oostelijke schuur op het erf. Mogelijk dat er in de stal direct ten westen van deze schuur ook nog enkele nesten aanwezig zijn. In de directe nabijheid van het plangebied zijn geen nesten aangetroffen.
- leefgebied: alle waarnemingen van huismus op het erf zijn gedaan in en rondom de meest oostelijke schuur op het erf. Huismussen maakten gebruik van het perceel ten oosten van deze schuur als foerageerlocatie en plek om te schuilen en kwetteren (in de struiken die daar zijn aangeplant). Rondom de te slopen opstallen en schuur en het woonhuis daarnaast zijn geen huismussen waargenomen.

- Voor de in de omgeving voorkomende functies worden schadelijke gevolgen voor huismus door middel van maatregelen voorkomen. Deze worden beschreven in het nader onderzoek (Muller, 2025) en in hoofdstuk 5 van voorliggend rapport. Om deze reden wordt voor deze functies geen omgevingsvergunning aangevraagd.

3.1.3 VLEERMUIZEN

Binnen het plangebied is één paarverblijfplaats aangetroffen (zie Figuur 2) die mogelijk ook in gebruik kan zijn als zomerverblijf en/of (warm) winterverblijf voor één of mogelijke enkele individuen. Er zijn binnen het plangebied geen andere beschermde functies van vleermuizen aangetroffen.

Figuur 2 Locatie van aangetroffen vleermuisverblijfplaats, gemarkeerd met rode omlijning.

In de nabije omgeving van het plangebied zijn geen beschermde functies aangetroffen. Er zijn geen verblijfplaatsen en geen essentiële vliegroutes en/of foerageergebieden aangetroffen.

3.2 EFFECTENBEOORDELING

Beschermde soorten zijn nationaal beschermd of vallen onder het beschermingsregime van de vogel- of habitatrichtlijn. De bescherming is geïmplementeerd in de Ow, waarbij artikel 11.54 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) de verbodsbepalingen ten aanzien van nationaal beschermde soorten bevat, artikel 11.37 van het Bal die voor vogelrichtlijnsoorten en artikel 11.46 van het Bal die voor habitatrichtlijnsoorten. In Tabel 1 is voor alle aangetroffen beschermde functies en soorten in het plangebied, of binnen de invloedssfeer daarvan, een samenvatting van de effecten weergegeven. Voor de volledige effectenanalyse wordt verwezen naar het rapport van het nader onderzoek (Muller, 2025). Belangrijk hierbij is om te benadrukken dat de tabel een worst-case scenario beschrijft van de mogelijke overtredingen die kunnen plaatsvinden als er in het geheel geen mitigerende maatregelen worden

getroffen. Deze mogelijke effecten staan aangegeven in de vijfde kolom 'overtreding Ow zonder mitigatie'. De zesde kolom 'overtreding Ow na mitigatie' beschrijft de mogelijke overtredingen van verbodsbepalingen die niet volledig te mitigeren zijn en waarvoor daarom een vergunning dient te worden aangevraagd.

Tabel 1 Samenvatting van de effecten van het voornemen op de beschermde soorten en functies binnen het plangebied

Soort	Beschermings-regime	Type effect	Beoordeling effect	Overtreding Ow zonder mitigatie	Overtreding Ow na mitigatie*
Broedvogels met niet-jaarrond beschermde nesten	Vogelrichtlijn	Beschadigen of vernielen van nesten en eieren	Treedt mogelijk op bij slopen van opstallen en/of schuur.	Ja, zie hoofdstuk 5	Nee
		Verstoren van een broedpoging			
Steenuil	Vogelrichtlijn	Verstoren van een broedpoging	Treedt mogelijk op bij slopen van opstallen en/of schuur.	Ja, zie hoofdstuk 5	Nee
Huismus	Vogelrichtlijn	Verstoren van een broedpoging	Treedt mogelijk op bij slopen van opstallen en/of schuur.	Ja, zie hoofdstuk 5	Nee
Gewone dwergvleermuis	Habitatrichtlijn	Doden van een gewone dwergvleermuis	Treedt mogelijk op bij slopen van opstallen en/of schuur.	Ja, zie hoofdstuk 5	Nee
		Verstoren van een gewone dwergvleermuis	Treedt mogelijk op bij slopen van opstallen en/of schuur.	Ja, zie hoofdstuk 5	Mogelijk
		Vernielen van een vaste rust- of verblijfplaats.	Treedt zeker op bij het slopen van opstallen en/of schuur	Ja, zie hoofdstuk 5	Ja

*De wijze van mitigatie wordt beschreven in Hoofdstuk 5.

4. SAMENVATTING OVERTREDING VERBODSBEPALINGEN

4.1 VERBODSBEPALINGEN

Als gevolg van de ingreep wordt gewone dwergvleermuis mogelijk verstoord en verdwijnen essentiële functies van gewone dwergvleermuis. Volgens de interpretatie van de Ow zijn dit schadelijke handelingen waarbij verbodsbepalingen worden overtreden.

Daarom wordt een omgevingsvergunning aangevraagd voor:

Habitatrichtlijnsoorten

- artikel 11.46 Bal, lid 1b, voor wat betreft het opzettelijk verstoren van gewone dwergvleermuis;
- artikel 11.46 Bal, lid 1d, voor wat betreft het opzettelijk vernielen en/of opzettelijk beschadigen van voortplantings- en/of en rustplaatsen van gewone dwergvleermuis.

Het verstoren van broedpogingen, het mogelijk vernielen van een nest en het doden van vleermuizen wordt voorkomen door het toepassen van mitigerende maatregelen (zie Hoofdstuk 5). Daarom is hier geen omgevingsvergunning voor nodig.

4.2 LOOPTIJD OMGEVINGSVERGUNNING

De start van de werkzaamheden staat gepland voor na de bouwvak van 2026. Dit betreft een globale inschatting. Daarom wordt de vroegste startdatum op 15 juli 2026 gezet. De doorlooptijd is naar verwachting minder dan één jaar. Omdat niet volledig kan worden uitgesloten dat de werkzaamheden moeten worden uitgesteld wordt ook uitvoering in 2027/2028 niet volledig uitgesloten. De omgevingsvergunning wordt daarom aangevraagd voor de periode 15 juli 2026 t/m 15 juli 2028.

5. BESCHRIJVING MAATREGELEN

5.1 AFBAKENINGEN

Niet alle voorgenomen werkzaamheden leiden tot overtreding van de Ow. Daarom kunnen sommige werkzaamheden doorgang vinden voordat de mitigerende en compenserende maatregelen zijn uitgevoerd en voordat een vergunning is ontvangen. Er is geen volledige lijst te geven van werkzaamheden die wel doorgang kunnen vinden zonder overtreding van de Ow. Dit is ook sterk afhankelijk van eventueel benodigde machines, apparatuur en daaraan verbonden trilling en geluid.

Werkzaamheden die in ieder geval als verstorend worden gezien zijn het slopen van de muren van de opstallen en schuur, slopen van de betonvloeren van de opstallen en schuur en grootschalige graafwerkzaamheden. Dit is geen exclusieve lijst.

Eén van de werkzaamheden die niet als verstorend wordt gezien voor broedgevallen van steenuil en huismus, maar wel verstorend zal zijn voor een verblijvende gewone dwergvleermuis, is het handmatig verwijderen van de asbestdaken van de opstallen en schuur. Het handmatig verwijderen van asbestdaken is een belangrijke actie bij het ongeschikt maken van de bebouwing voor gewone dwergvleermuis en wordt daarom bij voorkeur zo snel als mogelijk na het einde van de kwetsbare periode voor gewone dwergvleermuis (15 juli) opgestart, zodat ook de meer verstorende werkzaamheden kunnen worden opgestart zodra de kwetsbare periode voor bijvoorbeeld huismus voorbij is.

Als er een wens is vanuit de opdrachtgever om bepaalde zaken al op te starten voordat de vergunning er is, zal dit met een ecologisch deskundige worden besproken en beoordeeld. Bij twijfel zal de werkzaamheid geen doorgang vinden en/of worden voorgelegd aan bevoegd gezag.

5.2 MITIGATIE

5.2.1 MAATREGELEN TER VOORKOMING EN BEPERKING VAN OVERTREDING VAN VERBODSBEPALINGEN

Werken buiten kwetsbare perioden

Om het overtreden van verschillende verbodsbepalingen voor zowel vogels als vleermuizen te voorkomen worden de verstorende werkzaamheden die mogelijk lijden tot overtreding van verbodsbepalingen uitgevoerd buiten de kwetsbare periodes van de eerdergenoemde soorten/soortgroepen.

Broedvogels met niet-jaarrond beschermde nesten

In de opstallen, de schuur en de directe omgeving daarvan kunnen algemene soorten broedvogels tot broeden komen. Om te voorkomen dat broedpogingen verstoord en/of vernield of beschadigd worden, worden de werkzaamheden uitgevoerd buiten de broedperiode van deze groep vogels. Over het algemeen geldt een broedperiode van 15 maart t/m 15 juli. Afhankelijk van de soort en de omstandigheden kunnen broedpogingen eerder of later dan deze periode aanwezig zijn. Een controle vooraf is daarom een standaardactie die altijd zal worden uitgevoerd en waarop de werkzaamheden indien nodig worden aangepast.

Steenuil

Om verstoring van een mogelijke broedpoging van steenuil te voorkomen worden de mogelijk verstorende werkzaamheden uitgevoerd buiten de voortplantingsperiode van deze soort. De voortplantingsperiode van steenuil kan lopen van februari t/m juli (BIJ12, Kennisdocument Steenuil, versie 1.0, 2017). Verstorende werkzaamheden zullen daarom buiten deze periode worden uitgevoerd. Het handmatig verwijderen van asbestdaken van de opstallen en schuur wordt niet als verstorend gezien voor een broedgeval van steenuil en zal daarmee mogelijk vanaf 15 juli worden opgestart.

Huismus

Om verstoring van mogelijke broedpogingen van huismus te voorkomen worden de mogelijk verstorende werkzaamheden uitgevoerd buiten de voortplantingsperiode van deze soort. De voortplantingsperiode van huismus kan lopen van maart t/m augustus (BIJ12, Kennisdocument Huismus, versie 2.1, 2023). Verstorende werkzaamheden zullen daarom in principe buiten deze periode worden uitgevoerd. Als een ecologisch deskundige vast kan stellen dat er geen broedpogingen van huismus meer gaande zijn in de maand augustus kan de start van de verstorende werkzaamheden worden vervroegd naar de maand augustus. Het handmatig verwijderen van asbestdaken van de opstallen en schuur wordt niet als verstorend gezien voor een broedgeval van huismus en zal daarmee vanaf 15 juli opgestart kunnen worden.

Gewone dwergvleermuis

Om het verstoren van gewone dwergvleermuis zoveel als mogelijk te beperken worden verschillende maatregelen getroffen die in deze paragraaf worden besproken. Een aanvullende maatregel daarop is het uitvoeren van verstorende werkzaamheden (of het ongeschikt maken van de bebouwing) buiten de meest kwetsbare periodes voor deze soort, de kraam- en winterperiode. Dit betreft respectievelijk de periodes 1 mei t/m 15 juli en 15 oktober t/m 01 april.

Samenvattend

De verschillende soorten/soortgroepen hebben verschillende kwetsbare periodes, zoals eerder beschreven. Om de werkbare periode waarin verstorende werkzaamheden kunnen plaatsvinden te verduidelijken is dit schematisch weergegeven in Tabel 2. Bij voorkeur zullen de verstorende werkzaamheden worden uitgevoerd in de periode 1 september t/m eind januari, waarbij het ongeschikt maken zal plaatsvinden binnen de actieve periode van vleermuizen (en buiten de kwetsbare periodes). Dit komt voor dit project neer op 15 juli t/m 15 oktober.

Tabel 2 Weergave van periodes waarin verstorende werkzaamheden wel, niet of mogelijk kunnen plaatsvinden *

Kwetsbare periodes												
Maanden	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Kwetsbare periode (rood)												
Werkbare periode (groen)												
Mogelijk werkbare periode (oranje)												

*Voor ander typen werkzaamheden dit niet als verstorend worden gezien kan dit anders zijn.

Ongeschikt maken van het plangebied

Een overtreding van artikel 11.46 Bal, lid 1a (doden van Habitatrichtlijn dieren wordt voorkomen door ervoor te zorgen dat er geen gewone dwergvleermuizen aanwezig zijn in het plangebied ten tijde van de werkzaamheden. Dit wordt bereikt door een aantal voorzorgsmaatregelen te treffen.

Alle mogelijk geschikte ruimtes van de te slopen bebouwing worden vooraf ontoegankelijk gemaakt voor vleermuizen. Dit dient uitgevoerd te worden aan de hand van de methodiek zoals beschreven in het

kennisdocument Gewone dwergvleermuis (BIJ12, Kennisdocument Gewone dwergvleermuis, versie 2.0, 2024) en uit de toelichting daarop die is opgesteld door de provincie Gelderland (Gelderland, 2023). Het ontoegankelijk maken vindt plaats buiten de kwetsbare periodes, in de periode aangegeven in Tabel 2.

De uitvoering van het ongeschikt maken is sterk afhankelijk van de situatie ter plekke. In de basis wordt dit gedaan met een aantal stappen en met gebruik van enkele vaste materialen.

- Als eerste wordt het proces van ongeschikt maken beschreven in een ecologisch werkprotocol (EWP). Hierbij wordt de specifieke situatie ter plekke meegenomen in de precieze uitwerking.
- Voorafgaand aan het ongeschikt maken wordt in het plangebied, samen met de uitvoerende partij, gekeken hoe het ongeschikt maken kan worden uitgevoerd.
- Aan de hand van de gemaakte afspraken en het EWP wordt het ongeschikt maken uitgevoerd door de uitvoerende partij.
- Uitgangspunten bij het ongeschikt maken zijn:
 1. zoveel mogelijk werken met gebruik van exclusion flaps;
 2. andere openingen dichtzetten met een niet-plakkend materiaal, zoals vulschuim, of weringsborstels;
 3. minimaal iedere 2 meter een opening vrijhouden met een exclusion flap;
 4. er mogen geen holtes ontstaan die geen verbinding naar buiten meer hebben;
 5. bij grotere aanéengesloten spleten/kieren/openingen wordt maatwerk toegepast;
 6. bij voorliggend plangebied wordt voor de holtes onder het golfplaten dak waarschijnlijk gebruik gemaakt van een alternatieve methode, omdat het geheel succesvol dichtzetten van alle openingen in het dak onhaalbaar lijkt:
 - het voorzichtig en handmatig verwijderen van de dakplaten (waarschijnlijk asbest) en vervolgens de platen aan de binnenzijde (geen asbest) om zo verblijfplaatsen in dak ongeschikt te maken. Dit wordt mogelijk al opgestart vanaf 15 juli om zo ruimte in de planning te hebben om de volgende meer verstorende stappen in de juiste periode uit te kunnen voeren ook in relatie tot de kwetsbare periode van huismus.
 7. na het verwijderen van de dakplaten zullen de spouwmuren en andere resterende holtes ongeschikt worden gemaakt.
- Na het ongeschikt maken wordt een controle uitgevoerd door een ecologisch deskundige. Als het ongeschikt maken goed is uitgevoerd wordt er een rustperiode van minimaal drie dagen aangehouden te worden met geschikte omstandigheden (minimaal 10 graden Celsius bij zonsondergang, weinig wind < 5 Bft en droog) voordat een uitvliegcheck kan worden gedaan.
- Binnen zeven dagen na het moment van ongeschikt maken, met inachtnaam van minimaal drie geschikte dagen voor vleermuizen, wordt een uitvliegcheck gedaan door een ecologisch deskundige.
- Als er bij deze controle geen uitvliegende vleermuizen worden waargenomen wordt de bebouwing vrijgegeven om de sloopwerkzaamheden te starten.

Sloopwerkzaamheden

De sloopwerkzaamheden waarbij voor vleermuizen geschikte holtes worden gesloopt, die voorafgaand ongeschikt zijn gemaakt, worden uitgevoerd in de periode september t/m januari (eventueel al in augustus afhankelijk van mogelijke broedgevallen van huismus). Zo wordt gewerkt buiten het broedseizoen van huismus en steenuil om. En vanwege het ongeschikt maken van de te slopen opstallen en schuur voor vleermuizen zijn er daar geen vleermuizen meer aanwezig.

Logboek

De aannemer legt in een logboek (bijvoorbeeld in het dagrapport) vast dat de gevels ongeschikt zijn gemaakt, inclusief de methode en overige bijzonderheden, zo mogelijk aangevuld met beeldmateriaal. Op deze manier zijn de genomen acties inzichtelijk voor het bevoegd gezag bij een eventuele controle. Als er tijdens de werkzaamheden toch onverhoopt vleermuizen worden aangetroffen, zullen de werkzaamheden onmiddellijk stopgezet worden en wordt een ter zake kundig ecooloog ingeschakeld. Gewacht moet worden tot dat de individuen uit zichzelf zijn vertrokken. In geen geval mogen ze worden gevangen en verplaatst.

Voorkomen lichtverstoring

Aanvullend op de al beschreven maatregelen zal in algemene zin worden gelet op de wijze waarop de werklocatie wordt verlicht, als dit nodig is. In de basis zullen de volgende uitgangspunten worden gehanteerd:

- niet in het donker te werken waardoor een verlichting niet nodig is;
- geen verlichting plaatsen gedurende de nacht in de actieve periode van vleermuizen (1 april tot 1 november);
- eventueel extra benodigde verlichting die geplaatst wordt in de niet actieve periode van vleermuizen (tussen 1 november en 1 april) niet richten op de gerealiseerde compensatie (vleermuiskasten en vleermuispalen).
- in de fase na de sloop eventuele nieuwe verlichting niet te richten op invliegopeningen en groenstructuren. Ook dient gebruikgemaakt te worden van naar beneden gerichte armaturen.

Conclusie

Door het nemen van de in deze paragraaf genoemde maatregelen voorkomt de opdrachtgever dat broedpogingen van broedvogels met een niet-jaarrond beschermd nest worden beschadigd of verstoord; broedpogingen van steenuil en/of huismus worden verstoord; gewone dwergvleermuizen worden gedood of verwond. Dit voorkomt overtreding van artikel 11.37 Bal, lid 1a en 1b en artikel 11.46 Bal, lid 1a van de Ow.

5.2.2 PLANNING

In §5.2.1 zijn een aantal zaken beschreven die een invloed hebben op de momenten waarop bepaalde werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd, zoals kwetsbare periodes van soorten. Onderstaande **TABEL** geeft een weergave van de periode waarin de verschillende werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd met een korte toelichting daarbij.

Tabel 3 Periode waarin verschillende werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd

Werkzaamheden	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Jan
Handmatig verwijderen asbest daken ¹													
Ongeschikt maken ²													
Sloopwerkzaamheden ³													

1 het handmatig verwijderen van asbestdaken gebeurt voorafgaand aan het ongeschikt maken

2 het ongeschikt maken vindt plaats voorafgaand aan de sloopwerkzaamheden

3 sloopwerkzaamheden dienen te worden uitgevoerd voor de start van het broedseizoen van steenuil (februari 2027).

5.2.3 TIJDELIJKE VERBLIJFPLAATSEN

Er is één verblijf van gewone dwergvleermuis aangetroffen binnen het plangebied. Dit betrof een paarverblijf dat mogelijk ook als zomerverblijf en/of (warm) winterverblijf gebruikt kan worden. Dit verblijf gaat bij de werkzaamheden verloren. Normaal gesproken wordt een dergelijk verblijf tijdelijk gecompenseerd met 4 tijdelijk te plaatsen vleermuiskasten die op vergelijkbare plekken als het bestaande verblijf in de nabije omgeving worden geplaatst. Vervolgens worden dan 4 nieuwe permanente kasten ingebouwd in de te realiseren nieuwbouw. In dit geval wordt er echter geen nieuwbouw geplaatst, waardoor er op de locatie van het huidige verblijf geen nieuwe permanente verblijven in de nieuwbouw kunnen worden gerealiseerd. Dit betekent dat de permanente compensatie moet worden gevonden in de directe omgeving, waar ook, normaal gesproken, de tijdelijke compensatie is geplaatst. Doordat de tijdelijke en permanente compensatie dan op vergelijkbare plekken zou worden gerealiseerd is ervoor gekozen om direct de permanente compensatie te realiseren en de tijdelijke compensatie 'over te slaan'. Het plan voor de permanente compensatie wordt beschreven in §5.3.

5.3 COMPENSATIE

De permanente compensatie voor het verloren gaande verblijf van gewone dwergvleermuis is gepland en geplaatst volgens een aantal criteria, voortkomend uit het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis (BIJ12, Kennisdocument Gewone dwergvleermuis, versie 2.0, 2024).

- Het bestaande verblijf wordt gecompenseerd met in ieder geval vier nieuwe vergelijkbare verblijven.
- De te compenseren verblijven worden binnen 200 meter afstand van het bestaande verblijf gerealiseerd, met het doel om zo dichtbij mogelijk te blijven.
- Er wordt een gewenningstijd van minimaal drie maanden aangehouden in de actieve periode. Het doel is om de compensatie te realiseren voor de start van het actieve vleermuisseizoen 2026 (1 april), zodat er in de zomer van 2026 (vanaf 15 juli) gestart kan worden met de niet verstorende werkzaamheden.

Omdat er geen nieuwbouw wordt gerealiseerd op de plek van de bestaande opstallen en schuur is er geen mogelijkheid om de compensatie op exact dezelfde locatie te realiseren. Er is daarom gezocht naar vergelijkbare plekken in de bebouwing rondom. Omdat het gevonden verblijf een gebouw met spouwmuur betreft wordt in eerste instantie gekeken naar de woning op het erf. Dit betreft een woning met origineel bouwjaar 1978 met daarin een spouwruiimte. Het betreft een pand met tweebouwlagen, waarbij het schuine dak begint onderaan de twee bouwlaag. De buitenmuur van de lange zijdes zijn daarmee ongeschikt vanwege een te lage invliegruimte. De hoogte van deze muur is ruim minder dan 4 meter. De enige geschikte locaties zouden de noord- en zuidgevel kunnen zijn. Aan de zuidgevel is een aanbouw aanwezig, waardoor de gevel van de tweede bouwlaag ook minder dan 4 meter vrije invliegruimte biedt. Ook is er een groot raam in het midden aanwezig, waardoor er ook daar te weinig vrije ruimte voor een inbouwkast is om deze voor vleermuizen voldoende aantrekkelijk te maken. De situatie is weergegeven met een foto in Figuur 3. De noordgevel van de woning is qua invliegruimte veel geschikter, zie ook de foto in Figuur 3. Hier is voldoende invliegruimte aanwezig en zou een kast ingebouwd kunnen worden. Deze locatie is echter op dit moment (nog) niet geschikt, omdat het buitenblad van deze gevel binnenkort volledig verwijderd wordt en hier een nieuw buitenblad met daarachter spouwmuurisolatie wordt gerealiseerd. Dit betekent dat het plaatsen van een permanente kast op dit moment niet nuttig is. Omdat het doel is om zo snel mogelijk de gewenningsperiode te starten is uiteindelijk gezocht naar alternatieve locaties buiten de woning om kasten in te plaatsen. Hierbij is de naastgelegen schuur met een bakstenen onderrand, stalen frame met houten geraamte en een kunststof gevelbekleding met houtlook, het beste alternatief. De nok van de schuur ligt op ongeveer 6 meter hoogte en de ruim overhangende dakrand aan de zuidzijde op ruim 4 meter. Deze locatie

ligt dichtbij het originele verblijf, heeft ruim voldoende invlieghoogte en biedt mogelijkheden om meerdere alternatieve microklimaten te realiseren. Door de opbouw van deze schuur is het in eerste instantie minder

Figuur 3 Boven: zuidgevel van de woning. Midden: noordgevel van de woning. Onder: zuidoosthoek van de schuur.

geschikt als alternatieve locatie voor verblijfplaatsen, maar door het hanteren van de volgende criteria is de verwachting toch dat er hier geschikte alternatieve verblijfplaatsen kunnen worden gerealiseerd:

- de drie verblijven verdelen over drie gevels, oost, west en zuid, om zo verschillende microklimaten te realiseren, zie Figuur 4;
- één van de verblijven te plaatsen op dezelfde oriëntatie ten opzichte van de zon (zuidgevel) als het bestaande verblijf;
- de kasten aan de binnenzijde van de buitenwanden te plaatsen en niet in de buitenwand zelf. Hierdoor blijft de buitenwand aanwezig als een buffer;
- de kasten niet direct tegen de buitenwand aan te plaatsen, maar op één tot enkele centimeters er vanaf, zodat er ook nog een kleine ruimte voor een luchtstroom aanwezig blijft en er daarmee geen directe uitstraling van warmte van de buitenwand naar de kast zal zijn en zo het microklimaat in de kasten beter gebufferd zal zijn;
- een aanvullende isolatieplaat tegen de achterkant van de kasten te plaatsen om zo de snelheid van opwarmen en afkoelen van het microklimaat in de kast te beperken en zo te bufferen. Tegelijk zorgt deze plaat voor een betere bescherming van de kast en daarmee een langere levensduur.
- de kast aan de zuidgevel zo hoog mogelijk te plaatsen, waardoor de overhangende dakrand bij hoogstaande zon een schaduw op de kast werpt en daarmee sterke opwarming in de kast tegen gaat.

De te plaatsen kasten zullen van het type VMPM1 van Unitura (of vergelijkbaar) zijn. De kasten zullen aan de binnenkant worden geplaatst tussen de bestaande houten staanders (zie Figuur 4), zodat ze net niet de buitenwand raken en warmte of kou daarmee niet direct wordt doorgegeven. Tegen de achterzijde van de kasten zal een isolatieplaat worden bevestigd (zie zwarte stippellijn in Figuur 4). Er zal een invliegopening in de buitenwand worden gerealiseerd die met een entreesteen van het type VMPM4 van Unitura (of vergelijkbaar) met de kast zal worden verbonden. Zie de foto's in Figuur 4 voor een schematische weergave hiervan. De kast aan de oostgevel van de schuur lijkt op de afbeelding van Figuur 4 vrij dicht bij een aanwezige boom te hangen, waardoor er niet genoeg invliegruimte lijkt te zijn. Dit betreft het perspectief van de afbeelding. Er is meer dan twee meter ruimte tussen de te realiseren kast en de elementen in de omgeving.

Figuur 4 Boven: schematische weergave van twee kasten op oost- en zuidgevel. Midden: schematische weergave van één kast op de westgevel. Onder: schematische weergave van methode van plaatsen van kasten aan de binnenzijde.

Voor de vierde alternatieve verblijfplaats is gekozen om deze op een andere manier en op een andere locatie te realiseren. Zo wordt nog een ander type alternatief geboden aan aanwezige vleermuizen. Het alternatief betreft een vleermuispaal van het type VKSK06 van VivaraPro (of vergelijkbaar). Het betreft een stalen paal met daar bovenop een vleermuiskast met vier lagen materiaal met compartimenten daartussen, die rondom de paal aanwezig zijn. De verschillende compartimenten hebben verschillende microklimaten en doordat de compartimenten rondom lopen kunnen vleermuizen zich ook binnendoor naar meer geschiktere zijdes (bijvoorbeeld van een zonzijde af of juist naar een zonzijde toe) bewegen. De locatie voor deze paal is gekozen aan de oostzijde van het erf. Dit is op enige afstand van het te slopen verblijf (150 meter), maar wel ruim binnen 200 meter. Deze locatie is zo gekozen omdat hier door de eigenaren al een interessante groene zone is aangelegd met veel inheemse struiken, bomen en kruiden, met als doel een optimale plek voor vlinders, andere insecten en andere inheemse fauna te realiseren. Voor vleermuizen is dit al een interessante foerageerplek, maar er is geen verblijf aanwezig in de directe nabijheid. Het plaatsen van deze paal kan hiermee zowel een goed alternatief bieden voor de te slopen verblijfplaats, want hij ligt ruim binnen de acceptabel afstand van 200 meter, en daarnaast een al interessante foerageerlocatie mogelijk nog iets interessanter maken door de nabijheid van een potentiële verblijfplaats. In Figuur 5 is deze vleermuispaal schetsmatig in de omgeving weergegeven. Ook is de locatie weergegeven ten opzichte van de te slopen opstallen en schuur (rode omlijning). Er is daarbij gekozen voor een enigszins open plek in het veld, waardoor er voldoende invliegruimte is vanaf alle zijden.

Figuur 5 Boven: locatie van de vleermuispaal op het erf (rode omlijning zijn te slopen gebouwen, rode stip de locatie van de vleermuispaal. Onder: schetsmatige weergave van de vleermuispaal in een open plek op het perceel met inheemse struiken.

Aanvullend op de drie kasten die in de schuur zullen worden gerealiseerd en de vleermuispaal, zal er ook nog een vleermuiskast van het type VMPM1 (of vergelijkbaar) worden gerealiseerd in de noordgevel van de woning op het erf. Omdat daar, buiten voorliggend project om, in de komende maanden werkzaamheden aan de buitenmuur gaan plaatsvinden kan deze kast niet worden geplaatst voor aanvang van het actieve seizoen van vleermuizen in 2026 (begin april 2026). Er is daarom gekozen om deze kast als aanvulling op de vier andere te plaatsen kasten te realiseren. Er worden dus vier alternatieve verblijfplaatsen gerealiseerd die bij aanvang van het actieve seizoen van vleermuizen in 2026 aanwezig zijn en waarvan de gewenningstijd direct kan starten. Aanvullend daarop komt er nog een vijfde alternatief in de vorm van de vleermuiskast in de spouw van de noordelijke gevel van de woning. Deze zal in 2026 worden gerealiseerd. Daarmee zullen er na afronding van het project vijf alternatieve verblijfplaatsen voor vleermuizen aanwezig zijn in de nabije omgeving van het huidige verblijf.

De vleermuiskast in de noordgevel van de woning zal worden ingebouwd op de locatie zoals aangegeven in onderstaande Figuur 6.

Figuur 6 Globale plaatsing van de vleermuiskast in de noordgevel van de woning.

5.4 ECOLOGISCHE BEGELEIDING

Alle hierboven beschreven maatregelen worden onder ecologische begeleiding uitgevoerd. Een erkend ecooloog zal het plaatsen van de permanente compensatie begeleiden. Deze zal al worden ingebouwd

voorafgaand aan het verkrijgen van de vergunning om het proces te versnellen en de gewenningstijd eerder te kunnen starten.

Na het verkrijgen van de omgevingsvergunning zal een ecologisch deskundige een ecologisch werkprotocol (EWP) opstellen en de werkzaamheden vooraf doorspreken met de uitvoerende aannemer. Rondom het ongeschikt maken van de te slopen bebouwing zal een ecologisch deskundige aanwezig zijn voor een controle van de uitvoering hiervan. Na afloop controleert de ecooloog of de werkzaamheden volgens het EWP zijn uitgevoerd. Alle ecologische begeleiding wordt bijgehouden in een ecologisch logboek, zodat dit door het bevoegd gezag te toetsen is.

In het EWP zal verder omschreven staan dat bij onvoorziene omstandigheden (bijvoorbeeld het aantreffen van een vleermuis tijdens de werkzaamheden) het werk stilgelegd moet worden en er afstemming dient plaats te vinden met een ecooloog. Zo wordt te allen tijde het welzijn van aanwezige soorten gewaarborgd.

5.5 CONCLUSIE

Door de in dit hoofdstuk genoemde mitigerende en compenserende maatregelen uit te voeren/realiseren, wordt voldaan aan de eisen/regels uit het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis (BIJ12, Kennisdocument Gewone dwergvleermuis, versie 2.0, 2024) en de handreiking van de provincie Gelderland (Gelderland, 2023). De genoemde inspanning borgt dat de functies die het plangebied vervult voor zowel broedvogels met een niet-jaarrond beschermd nest, steenuil, huismus en gewone dwergvleermuis zowel tijdens als na de werkzaamheden behouden blijft.

6. ANALYSE GUNSTIGE STAAT VAN INSTANDHOUDING

In de Ow is in artikel 8.74k van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl), lid 1c opgenomen dat vergunningverlening enkel plaatsvindt als er geen afbreuk gedaan wordt aan het streven om de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

De volgende criteria zijn van belang bij het onderbouwen dat de staat van instandhouding niet in het geding is:

- de omvang van de populatie;
- de verspreiding van de populatie;
- het leefgebied;
- toekomstperspectief.

Bij het bepalen van de staat van instandhouding bepaalt de zeldzaamheid van de soort het schaalniveau. Voor gewone dwergvleermuis wordt zowel op landelijk, regionaal als lokaal niveau een beschrijving gegeven.

6.1 OMVANG POPULATIE EN VERSPREIDING

6.1.1 LANDELIJKE STAAT VAN INSTANDHOUDING EN VERSPREIDING

Gewone dwergvleermuis is een algemene vleermuissoort in Nederland. De huidige beschermingsstatus is 'thans niet bedreigd' en geldt sinds 2020. De soort wordt in vrijwel alle km-hokken van Nederland waargenomen (NDFF, 2015) blijkt uit de verspreidingsatlas. De populatieomgeving van deze soort is niet of moeilijk in te schatten. Wel is er een voorzichtige trend zichtbaar, waarbij de soort buiten de steden licht in aantallen lijkt toe te nemen, maar de verspreiding over Nederland licht lijkt af te nemen (BIJ12, Kennisdocument Gewone dwergvleermuis, versie 2.0, 2024). De populatietrend wordt als matig positief bestempeld (Schillemans M.J., 2022) door het NEM Meetprogramma Vleermuis Transecttellingen.

6.1.2 REGIONALE STAAT VAN INSTANDHOUDING

Gewone dwergvleermuis is in de regio rondom het plangebied voornamelijk waargenomen in en om clusters van bebouwing. Er is gezocht in de NDFF, waarbij gezocht is binnen een straal van ongeveer 10 kilometer in de afgelopen 5 jaar, maar enkel binnen de Betuwe, aangezien dit een vergelijkbaar habitat is als het plangebied. Er zijn clusters van waarnemingen bekend in Lienden, Opheusden, Zetten, Andelst, Herveld, Oosterhout, Randwijk, Driel en Arnhem-Zuid. Vermoedelijk is hier sprake van een ondertelling doordat bepaalde plekken niet of nauwelijks zijn onderzocht. Op basis van de bekende waarnemingen kan worden aangenomen dat de soort overal in en nabij bebouwing aanwezig is. Er zijn ook vrij veel waarnemingen bekend die een verblijf suggereren, zowel zomer-, paar-, als kraamverblijven. De meeste nabije bekende verblijfplaats is wel op enige afstand, maar vermoedelijk zijn er dichtbij meer aanwezig die niet zijn onderzocht. Er is op basis van de bekende data niets te herleiden over aantallen en trend, maar er is geen reden om aan te nemen dat de nationale trend hier niet van toepassing zou zijn.

6.1.3 LOKALE STAAT VAN INSTANDHOUDING

In de directe omgeving van het plangebied zijn weinig waarnemingen van de soort bekend. In een straal van zo'n 2 tot 3 kilometer zijn slechts 8 waarnemingen bekend, met daarbij voornamelijk foeragerende

exemplaren. Er zijn geen verblijven bekend, anders dan gevonden bij voorliggend project. Op basis van de eerdere constatering dat de meeste waarnemingen in de ruimere omgeving zijn gedaan in en om bebouwingsclusters is het logisch dat rondom het plangebied weinig is waargenomen. Er zijn weinig bebouwingsclusters aanwezig nabij het plangebied, wat zowel duidt op minder potentie voor verblijven, als ook waarschijnlijk een lagere onderzoeksinspanning. In de nabije omgeving zijn wel vele vergelijkbare locaties aanwezig als bij voorliggend plangebied. Het is waarschijnlijk dat er in en om dergelijke vergelijkbare locaties ook gewone dwergvleermuizen aanwezig zijn, zowel foeragerend als verblijvend. De aangetroffen verblijvende gewone dwergvleermuis en het verblijf in het plangebied is daarmee waarschijnlijk slechts een klein onderdeel van het totaal aantal vleermuizen en verblijven dat beschikbaar is in de nabije omgeving.

Op basis van voorgaande informatie is er geen reden om aan te nemen dat als gevolg van de geplande werkzaamheden de lokale staat van instandhouding van gewone dwergvleermuis in het geding komt. Dit wordt voorkomen door gedurende het gehele proces voldoende vervangende verblijfplaatsen aan te bieden. Ook is er in de directe omgeving voldoende geschikt aanbod aan verblijven en vergelijkbaar foerageergebied aanwezig. Door deze alternatieven is er geen sprake van negatieve effecten op de lokale stand van instandhouding van gewone dwergvleermuis en zijn de te verwachten effecten op de staat van instandhouding nihil.

6.2 TREND/TOEKOMSTPERSPECTIEF

Zoals eerder ook aangegeven is er een globaal beeld van de aantalsontwikkeling van gewone dwergvleermuis in Nederland (Schillemans M.J., 2022). Dit betreft een lichte stijging van aantallen, met name in landelijk gebied en een lichte vermindering van de verspreiding over Nederland. Op basis hiervan lijkt het toekomstperspectief voor gewone dwergvleermuis vrij neutraal en is er geen verwachting dat voorliggend project hier in enige mate invloed op heeft.

6.3 CONCLUSIE GUNSTIGE STAAT VAN INSTANDHOUDING

Het planvoornemen heeft betrekking op een zeer klein deel van de nationale en regionale populaties en op een klein deel van de lokale populatie van gewone dwergvleermuis. Er treedt in beperkte mate verstoring op doordat gewone dwergvleermuis hun verblijf moeten verlaten en alternatieven in de omgeving moeten zoeken.

Door het aanbod aan alternatieven in de omgeving blijven er voldoende verblijfplaatsen voor de gewone dwergvleermuis beschikbaar. In de nieuwe situatie komen er weer verblijfplaatsen beschikbaar door het plaatsen van permanente inwendige kasten. Zodoende komt de gunstige staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis op geen enkel moment in het geding.

6.4 CUMULATIEVE EFFECTEN

In de paragrafen hierboven is een schadelijk gevolg op de gunstige staat van instandhouding voor gewone dwergvleermuis uitgesloten. Echter, door (geplande) werkzaamheden in het leefgebied van de aanwezige populaties van gewone dwergvleermuis kan alsnog een cumulatief schadelijk gevolg optreden. In deze paragraaf wordt daarom een cumulatietoets uitgevoerd.

6.4.1 GEWONE DWERGVLEERMUIS

In de nabije omgeving (binnen tien km) zijn de volgende recent vergunde en/of uitgevoerde projecten bekend waarbij ook gewone dwergvleermuis in de vergunning is benoemd. Dit zijn vergunningen die in het afgelopen jaar zijn aangevraagd en/of afgegeven.

- Keijenbergseweg Wageningen, op 4,7 kilometer. Het betreft een activiteit in relatie tot vleermuizen, maar de stukken geven geen soorten, type en aantal verblijfplaatsen.
- Hollandseweg Wageningen, op 3,3 kilometer. Het betreft een activiteit waarbij 2 zomer- en 4 paarverblijven van gewone dwergvleermuis gecompenseerd wordt.
- Lawickse Allee Wageningen, op 3,3 kilometer. Het betreft een activiteit waarbij 3 kraam-, 1 massawinter- en 5 zomerverblijven van gewone dwergvleermuis worden gecompenseerd.
- Platanenweg Bennekom, op 6,3 kilometer. Het betreft een activiteit waarbij 1 zomer- en/of klein winterverblijf van gewone dwergvleermuis wordt gecompenseerd.
- Steijnweg Oosterbeek, op 10,0 kilometer. Het betreft een activiteit waarbij 1 paar- en 1 massawinterverblijf van gewone dwergvleermuis wordt gecompenseerd.
- Fazantstraat Driel, op 8,7 kilometer. Het betreft een activiteit in relatie tot gewone dwergvleermuis, maar de stukken geven geen type en aantal verblijfplaatsen.
- Langeslag Afferden, op 8,6 kilometer. Het betreft een activiteit waarbij 2 zomerverblijven van gewone dwergvleermuis worden gecompenseerd.

Naast deze lijst met activiteiten waarvoor een omgevingsvergunning is afgegeven, of is aangevraagd, zijn er nog ongeveer 20 bekend in de omgeving waarvoor geen stukken inzichtelijk zijn, via de gangbare online informatiepunten. Van deze activiteiten is bekend dat het om een flora en fauna activiteit gaat, maar zijn de relevante soorten niet te vinden. Het is mogelijk dat het hier bij een aantal ook om gewone dwergvleermuis gaat. Het overgrote deel van deze locaties ligt op meer dan 5 kilometer afstand tot het plangebied. Slechts één locatie waarvan weinig bekend is ligt op 4 kilometer afstand in Herveld-Noord.

Binnen enkele kilometers van het plangebied worden/zijn in het afgelopen jaar nauwelijks activiteiten ontplooid waarbij gewone dwergvleermuis in het geding zijn. In combinatie met slechts één verblijf van één individu in het voorliggende plangebied kan op voorhand uitgesloten worden dat de werkzaamheden tot cumulatieve schadelijke gevolgen met als gevolg een lokaal ongunstige staat van instandhouding leiden.

7. WETTELIJKE BELANGEN

7.1 WETTELIJK BELANG

De gewone dwergvleermuis valt onder het beschermingsregime van de Habitatrichtlijn. De omgevingsvergunning wordt aangevraagd op basis van een in deze richtlijn genoemd belang zoals benoemd in artikel 8.74k Bkl, lid 1b, namelijk:

- de volksgezondheid, openbare veiligheid of dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten;

7.2 ONDERBOUWING WETTELIJK BELANG

De onderbouwing van het in §7.1 genoemde wettelijk belang kan in twee delen uitéén worden gesplitst, namelijk een 'groot openbaar belang' en 'voor het milieu wezenlijk gunstige effecten'. Het zal hier per punt kort worden onderbouwd.

7.2.1 GROOT OPENBAAR BELANG

Het doel van het slopen van de opstallen is het vrijmaken van uitstootmogelijkheden van stikstof, om deze vervolgens gedeeltelijk in te kunnen zetten voor het verbeteren van de verkeersdoorstroming in de gemeente Wageningen, vallend onder het project Beter Bereikbaar Wageningen. Door het slopen van deze stallen kunnen de problemen bij een bestaand verkeersknelpunt gedeeltelijk worden opgelost, wat zal zorgen voor een verbeterde verkeersdoorstroming in de gemeente Wageningen. Daarmee dient voorliggend plan een 'groot openbaar belang'.

7.2.2 VOOR HET MILIEU GUNSTIGE EFFECTEN

Het slopen van de opstallen, en de daarbij vrijkomende stikstofruimte, wordt ten dele ingezet voor het project Beter Bereikbaar Wageningen. Een ander deel komt ten goede van een beperking van de stikstofuitstoot in de omgeving van het plangebied. Deze uitstoot zal ter plekke verdwijnen en niet terugkomen. Daarmee zorgt het voor een vermindering van de huidige stikstofuitstoot in deze omgeving en zo voor een iets lagere stikstofbelasting op stikstofgevoelige natuur. Zo draagt dit project ook deels bij aan het verbeteren van de kwaliteit van de natuur in de omgeving wat kan worden geschaard onder 'voor het milieu gunstige effecten'.

8.ALTERNATIEVENAFWEGING

8.1 NUL-ALTERNATIEF

Als er wordt gekozen om de werkzaamheden niet uit te voeren, dus om de opstallen en schuur niet te slopen, kunnen de huidige stikstofrechten niet worden vrijgegeven en kunnen deze niet worden ingezet voor het verminderen van de stikstofbelasting op nabijgelegen stikstofgevoelige natuur en niet worden gebruikt om de verkeersdoorstroming in de gemeente Wageningen te verbeteren. Daarnaast zijn de schuren momenteel niet meer in gebruik en zal gebruik ervan ook niet meer opgestart worden. Daardoor zouden ze in de loop der tijd in verval kunnen raken waardoor ze alsnog gesloopt moeten. Om dit voor te blijven is het beter om het slopen op dit moment te plannen. Aanvullend daarop is er asbest aanwezig op de daken. Het beleid in het algemeen is om asbest zoveel mogelijk te laten verwijderen, waarbij geldt ‘hoe eerder hoe beter’ in het kader van de volksgezondheid. Bij het niet slopen van de schuren zullen de asbestdaken ook aanwezig blijven.

8.2 LOCATIE, WERKZAAMHEDEN EN INRICHTING

Een alternatief voor het slopen van de huidige opstallen zou kunnen zijn het slopen van de andere opstallen op het erf om zo stikstofuitstoot te verminderen en het vleermuisverblijf te behouden. Dit is echter een minder wenselijke variant, omdat de andere stallen op het erf (aan de oostzijde) nieuwer en moderner en daarmee ook schoner zijn dan de huidige te slopen stallen. Er wordt hier gekozen om juist de oudere en meer vervuilende opstallen te slopen en de meer moderne stallen te laten staan. Op deze manier kan de bedrijfsvoering op een schonere manier doorgang vinden en worden tegelijk oude meer vervuilende stallen waarop ook veel asbest aanwezig is gesloopt. Het slopen van de andere stallen is daarmee geen wenselijk alternatief.

Een ander alternatief zou kunnen zijn het slopen van vergelijkbare opstallen op een ander boeren erf waar geen vleermuisverblijf in aanwezig is. Dit zou op zich een optie kunnen zijn, maar dit is sterk afhankelijk van veel andere variabelen, zoals bijvoorbeeld de nabijheid tot de natuur in de omgeving en bereidheid van eigenaren in de omgeving. Daarnaast ligt er een grote opgave om uitstoot te verminderen. Indien andere eigenaren in de omgeving ook bereid zijn om opstallen te slopen is het waarschijnlijk geen optie om enkel die andere opstallen te slopen en voorliggend project niet uit te voeren. Het is zeer waarschijnlijk benodigd om beide projecten dan uit te voeren. Het slopen van andere opstallen in de omgeving in plaats van voorliggende project is daarmee geen geschikt alternatief.

Ook het anders uitvoeren van de werkzaamheden wordt hier niet als een alternatief gezien. Het doel van dit project is het verwijderen van de betreffende opstallen met als achtergrond de eerder beschreven redentie in §8.1. Er zijn natuurlijk verschillende manieren om een gebouw te slopen, maar geen van deze voorzien in het behouden van (delen van) de gebouwen waarmee eventueel het vleermuisverblijf kan blijven bestaan. Een alternatieve manier om de werkzaamheden uit te voeren is daarmee ook geen geschikt alternatief.

8.3 WERKWIJZE EN PLANNING

Voor de wijze van uitvoering bestaat geen alternatief dat tot hetzelfde of een minder ongunstig eindresultaat leidt. Met de in Hoofdstuk 5 beschreven werkwijze en planning buiten de meest kwetsbare periode van de gewone dwergvleermuis en andere rondom het plangebied aanwezige soorten (huismus, steenuil en

broedvogels met een niet-jaarrond beschermd nest) wordt al het meest gunstige alternatief met de minste negatieve effecten op deze soorten toegepast. Een betere planning of meer zorgvuldige werkwijze is niet mogelijk. Daarnaast worden voldoende alternatieve verblijfplaatsen geboden en zijn er gedurende de werkzaamheden altijd alternatieve verblijfplaatsen beschikbaar.

8.4 CONCLUSIE ALTERNATIEVEN

Uit voorgaande blijkt dat de gekozen uitvoeringswijze en planning op korte en lange termijn het meest gunstige scenario is voor een duurzaam beleid van de verblijfplaats van de gewone dwergvleermuis. Er is geen andere, bevredigende oplossing met een beter resultaat voorhanden.

9. LITERATUUR

- BIJ12. (2017). *Kennisdocument Steenuil, versie 1.0*. Utrecht: BIJ12.
- BIJ12. (2023). *Kennisdocument Huismus, versie 2.1*. Utrecht: BIJ12.
- BIJ12. (2024). *Kennisdocument Gewone dwergvleermuis, versie 2.0*. Utrecht: BIJ12.
- Gelderland, P. (2023, december 21). Toelichting voor aanvraag (soortbescherming) onder Omgevingswet (Ow) voor vergunning van verboden onder Besluit activiteiten leefomgeving (Bal). Arnhem: Provincie Gelderland.
- Mengers, R. (2025). *20250243_rap01 Quickscan Omgevingswet Hemmensestraat 7 Randwijk*. Wageningen: ATKB.
- Muller, A. (2025). *20250381_rap01 Nader onderzoek beschermde soorten Hemmensestraat 7 Randwijk*. Wageningen: ATKB.
- NDFF. (2015). *NDFF Verspreidingsatlas*. Opgehaald van <http://verspreidingsatlas.nl>
- Schillemans M.J., V. H. (2022, december). NEM Meetprogramma Vleermuis Transecttellingen. *Telganger*, pp. 22-26.
- Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Z. (2025, maart 24). Vleermuisprotocol 2021, geactualiseerd voor de meervleermuis, 20 maart 2025.

voor natuur
en leefomgeving